

Uitkomsten kostprijsonderzoek Huishoudelijke Ondersteuning en advies tarief 2025 Gemeente Ommen

30-04-2025

Auteurs

Dr. ir. Niels Uenk
Danny Pasman MSc

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Aanleiding	3
2. Juridisch kader, uitgangspunten en methodiek	3
2.1. Juridisch kader	3
2.2. Methodiek kostprijs	3
3. Kostprijsmodel	5
4. Opbouw tarief huishoudelijke ondersteuning.....	6
4.1. Periodiekmix bij Huishoudelijke Ondersteuning	6
4.2. Opslagen	6
4.3. Sociale lasten	6
4.4. Productiviteit	7
4.5. Reiskosten cliënt naar cliënt	7
4.6. Overhead en overige kosten	8
4.7. Risico en innovatie	8
5. Adviestarief 2025	8
6. Indexering voor 2026	9

1. Aanleiding

De gemeente Ommen wenst reële tarieven vast te stellen voor de Huishoudelijke Ondersteuning die zij inkoopt bij zorgaanbieders. De directe aanleiding hiervoor is de inkoopprocedure die later dit jaar van start gaat en als doel heeft om voor 2026 nieuwe contracten af te sluiten

Hiertoe heeft de gemeente aan PPRC de opdracht gegeven om kostprijsonderzoek uit te voeren. Deze rapportage beschrijft de uitgangspunten voor reële tarieven, de wijze waarop PPRC dit kostprijsonderzoek heeft aangepakt, de resultaten van het onderzoek en het daaruit voortvloeiende advies aan de gemeente ten aanzien van tarieven.

2. Juridisch kader, uitgangspunten en methodiek

2.1. Juridisch kader

Op grond van de AMvB reële prijs Wmo zijn gemeenten verplicht om voor Wmo-diensten een prijs te betalen die in een redelijke verhouding staat tot de kwaliteit van die voorzieningen. Hierbij moeten gemeenten rekening houden met (1) de kosten van de beroepskracht, (2) redelijke overheadkosten, (3) kosten voor niet-productieve uren als gevolg van ziekte, verlof, scholing en werkoverleg, (4) reis- en opleidingskosten, (5) indexatie van de reële prijs, en (6) overige kosten die voortvloeien uit de eisen die gemeenten aan een dienst stelt.

Uit jurisprudentie is verder duidelijk dat:

- gemeenten voldoende moeten motiveren en onderbouwen dat de door hen vastgestelde tarieven reëel zijn;
- gemeenten bij het vaststellen van reële tarieven rekening moeten houden met de lokale uitvoeringspraktijk;

Voorts is van belang dat een reëel tarief niet voor elke zorgaanbieder kostendekkend hoeft te zijn. Dat zou immers betekenen dat de minst efficiënt opererende zorgaanbieder de prijs bepaalt.

Het kostprijsonderzoek beoogt daarmee om tarieven vast te stellen die in een **redelijke verhouding tot de kwaliteit** staan voor een **gemiddeld efficiënte zorgaanbieder**.

2.2. Methodiek kostprijs

Dit kostprijsonderzoek heeft als doel reële tarieven vast te stellen voor de gemeente Ommen voor het Wmo zorgproduct huishoudelijke ondersteuning. Dit kostprijsonderzoek heeft als doel een reëel tarief vast te stellen voor één product huishoudelijke ondersteuning voor de gemeente Ommen.

In het kostprijsonderzoek is gebruik gemaakt van een uitvraag van kostprijsinformatie onder de actieve en potentieel nieuwe zorgaanbieders voor Huishoudelijke Ondersteuning in de

gemeente Ommen, middels de (voorlopige standaard VNG rekentool Wmo 2025. De uitvraag heeft plaatsgevonden met de werkelijke huidige situatie met Maart 2025 als uitgangspunt. Deze aanpak borgt de **representativiteit** en **aansluiting bij de lokale uitvoeringspraktijk**.

Wij hebben voor dit onderzoek hebben wij van zes zorgaanbieders informatie ontvangen over de opbouw van de kostprijzen voor hun organisatie. Samen bedienen deze zorgaanbieders **100%** van het totale cliënten aantal voor huishoudelijke ondersteuning in gemeente Ommen. Daarmee zijn de uitkomsten van het onderzoek gebaseerd op een (meer dan) representatieve vertegenwoordiging van gecontracteerde zorgaanbieders.

De concept uitkomsten van het onderzoek zijn aan de zorgaanbieders voorgelegd met de mogelijkheid hier nog op te reageren. De ontvangen reacties hebben niet tot nieuwe inzichten geleid en de uitkomsten zijn hetzelfde gebleven.

Geen weging op marktaandeel

De gemeente Ommen heeft op dit moment vier aanbieders voor huishoudelijke hulp gecontracteerd, waarvan één een substantieel deel van alle cliënten heeft. Enkele aanbieders die informatie hebben aangeleverd zijn nu nog niet gecontracteerd. Voor de zorgvuldigheid is gecontroleerd of het wegen van de opgeleverde kostprijsinformatie tot een andere uitkomst zou leiden. Uit deze analyse blijkt dat de kostprijsopbouw er op onderdelen (periodiekmix, overhead, reiskosten) anders uit zou zien – maar dat deze verschillen elkaar nagenoeg geheel opheffen. Het resulterende tarief is nagenoeg hetzelfde als het ongewogen tarief. We gaan uit van de tariefopbouw zonder weging op huidig marktaandeel in Ommen.

3. Kostprijsmodel

Het gebruikte kostprijsmodel in dit kostprijsonderzoek is gebaseerd op Voorlopige VNG Wmo rekentool 2025. Tabel 1 is een overzicht te zien van de verschillende kostprijsfactoren die meegenomen zijn in dit kostprijsonderzoek.

Factoren	Omschrijving
Loonkosten - periodiekmix	Dit omvat de salariskosten van de hulpverlener(s) die worden ingezet om de diensten te verlenen. Loonkosten volgen uit de cao-inschaling en trede.
Opslagen vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	Via opslagen houdt het model rekening met de vakantietoeslag en eindejaarsuitkering
Sociale lasten inclusief pensioenpremies	Dit betreft de werkgeverslasten als gevolg van verplichte verzekeringen en het werkgeversdeel van pensioenpremies.
Productiviteit	Dit betreft een correctie op de kosten voor niet-declarabele uren. Onder niet-declarabele uren vallen onder andere ziekteverzuim en verlof, tijd besteed aan scholing, administratie en overleg, en tijd die onverwachts niet declarabel is in verband met no show van de cliënt.
Reiskosten	De zakelijke reiskosten voor hulpverleners bij ambulante diensten voor het reizen tussen cliënten.
Overhead	De overheadkosten betreffen de kosten van de organisatie waarin de hulpverleners die ondersteuning bieden werkzaam zijn. Dit omvat de personele overhead (kosten van management en ondersteunende functies), en overige kosten (alle overige, materiële kosten zoals ICT-kosten). De overhead wordt in de rekentool opgegeven als aandeel in de totale kosten. De rekentool rekent deze om naar het opslagpercentage op directe personeelskosten.
Risico- en innovatieopslag	Dit betreft een opslagpercentage voor marge, risico en innovatie.

Tabel 1 – opbouw tariefmodel

4. Opbouw tarief huishoudelijke ondersteuning

4.1. Periodiekmix bij Huishoudelijke Ondersteuning

Alle zorgaanbieders die Huishoudelijke Ondersteuning leveren met personeel in loondienst hanteren de CAO VVT en daarbinnen de specifieke 'HBH-schaal'. Eén van de Ommense aanbieders werkt met de inhuur van ZZP'ers en is niet aan deze cao gebonden. Deze heeft dan ook niet de verschillende periodieken ingevuld en is hierin niet meegenomen. De rekentool heeft verschillende periodieken voor de HBH-schaal, die te zien zijn in Tabel 2. In deze tabel is zichtbaar welke periodiekmix de uitkomst is van het gemiddelde van alle 'cao'-zorgaanbieders.

Periodiek	Aandeel
Hbh 0	4%
Hbh 1	13%
Hbh 2	10%
Hbh 3	11%
Hbh 4	8%
Hbh 5	55%
Hbh 5+	0%

Tabel 2 – periodiekmix

4.2. Opslagen

In de CAO VVT is de hoogte van de eindejaarsuitkering en het vakantiegeld vastgelegd op respectievelijk 8,33% en 8,00% met een minimum eindejaarsuitkering van € 1,39 en een minimum vakantietoeslag € 1,31 op het bruto uurloon.

Doordat Huishoudelijke Ondersteuning plaats vindt tijdens reguliere werktijden is er geen sprake van Onregelmatigheidstoeslag (ORT).

4.3. Sociale lasten

De sociale lasten bestaan enerzijds uit het werkgeversdeel van de pensioenpremie en anderzijds uit overige sociale premies: WAO/WIA premie, WW, ZVW, WHK of WGA eigen risico en het A&O fonds. De rekentool staat het invullen van de sociale lasten op twee manieren toe: (1) alle premies apart gespecificeerd invullen, (2) een vaste opslag hanteren (met benchmark-suggestie 25,1%).

De meerderheid van de aanbieders hebben de sociale lasten doormiddel van een berekening opgegeven. Als wij dit doorrekenen komen we tot een hogere gemiddelde opslag van **26,15%**. We hanteren dan ook een vaste opslag van **26,15%**.

4.4. Productiviteit

Het tarief dient rekening te houden met niet-declarabele activiteiten van de beroepskracht. Hiertoe onderscheidt het kostprijsmodel de volgende factoren:

- Ziekteverzuim
- Verlof (en aanvullend verlof)
- Scholing
- Reflectie (NVT)
- Zakelijke reistijd
- Administratie, overleg en overige niet-declarabele activiteiten
- Cliënt niet aanwezig (No-show)

In Tabel 3 staan de factorwaardes die gemiddeld door zorgaanbieders zijn opgegeven in het onderzoek en waar mee is gerekend voor Huishoudelijke Ondersteuning. Het uitgangspunt is 1878 werkbare uren op jaarbasis, waar de diverse factoren op in mindering worden gebracht. Dit resulteert uiteindelijk in een productiviteit van 74,8% voor Huishoudelijke Ondersteuning.

Het uitgangspunt voor de parameterwaarden is het gemiddelde van de opgaven van zorgaanbieders en de keuze van de gemeente om huishoudelijke ondersteuning inspanningsgericht te gaan financieren. De gemeenten kiezen ervoor om de kosten in geval van no show in het tarief te verdisconteren, wat betekent dat de aanbieder deze tijd in voorkomende gevallen van no show niet mag declareren.

	Uren	% (van Bruto uren)
Bruto uren	1878	100%
Ziekteverzuim	168	8,9%
Verlof	237,4	
Aanvullend verlof	9	
Scholing	19	1%
Zakelijke reistijd (in uren)	24,2	
Administratie en overleg	3	0,16%
Cliënt niet aanwezig (no-show)	0,4	0,02%
Netto uren	1415	74,8%

Tabel 3 – bepaling productieve uren

4.5. Reiskosten cliënt naar cliënt

Bij Huishoudelijke Ondersteuning is er sprake van reisbewegingen en derhalve zakelijke reiskosten naar en tussen cliënten. In de uitvraag is door enkele aanbieders het totaal van de reiskosten niet onderverdeeld naar de kosten voor 'woon-werk' en 'werk-werk'. Het meest zuiver is daarom om de optelsom van beide parameters te rapporteren. Voor de totale reiskosten is een opslag gerekend van **€ 0,67 per gewerkt uur** voor Huishoudelijke Ondersteuning.

4.6. Overhead en overige kosten

Het is bekend dat het overheadpercentage tussen zorgaanbieders soms stevig uiteenloopt. Enkele aanbieders zitten op of rond de benchmark en enkele aanbieders zitten substantieel lager.

Het kostprijsmodel maakt onderscheid tussen verschillende soorten overhead. Deze uitsplitsing en de resulterende totale overheadkosten zijn te zien in Tabel 4. Genoemde percentages betreffen het percentage in de totale kosten (niet het opslagpercentage op de directe kosten).

Overheadkosten (% van totale kosten)	Gemiddeld %
Kosten overheadpersoon	10,0%
Inhuur / uitbesteding overheadtaken	1,2%
Materiële overheadskosten	1,9%
Totale overheadkosten	13,1%

Tabel 4 - overheadkosten

Verder zijn er nog overige kosten die de aanbieder maakt, die buiten de overhead vallen. Dit zijn de kosten voor vastgoed en de overige personele kosten. Het gemiddelde van deze kosten is te zien in Tabel 5.

Overige kosten (% van totale kosten)	Gemiddeld %
Kosten voor vastgoed	0,5%
Overige personele kosten	1,0%

Tabel 5 – kosten voor vastgoed en overige personeelskosten

Dit resulteert in een totaal percentage voor overhead en overige kosten van **14,50%**.

4.7. Risico en innovatie

De opslag voor risico en innovatie is – anders dan de meeste kostprijsfactoren – meer normatief van aard. In aansluiting bij de huidige systematiek adviseren wij de gemeente om een opslag voor risico, innovatie en marge te hanteren van **2,0%**.

5. Adviestarief 2025

Hierbij komen we tot het volgende adviestarief aan de hand van de beschreven opbouw van kostprijzen op basis van de methodiek en uitkomsten in dit onderzoek. Let op: hierin is de verhoging van de lonen in de cao VVT in 2025 nog niet meegenomen. Deze verhoging wordt gecombineerd met de indexering naar 2026 – zie hoofdstuk 6.

Product	Tarief 2025	Eenheid
Huishoudelijke Ondersteuning	€ 38,66	Uur

Tabel 6 – Berekening tarief op prijspeil 2025 vóór correctie cao-lonen 2025

6. Tariefbepaling voor 2026

Het in hoofdstuk 5 gepresenteerde tarief is op basis van de voorlopige rekentool met het prijspeil maart 2025 met de salarissen die op dit moment in 2025 nog niet verhoogd zijn. De nieuwe contracten voor huishoudelijke ondersteuning zullen pas ingaan in 2026. Om bij de ingang van het contract in 2026 van een reëel tarief te kunnen spreken is het nodig om dit tarief te verhogen conform de kostenstijgingen die voortvloeien uit het cao-akkoord.

In de nieuwe cao, die loopt tot september 2026, is een salarisverhoging van 7,5% overeengekomen. Deze vindt plaats in twee stappen: een verhoging van 4% in juli 2025 en een verhoging van 3,5% per 1 juli 2026. De lonen liggen bij aanvang van 2026 dus 4% hoger en precies halverwege het jaar 2026 stijgen deze met nog 3,5%. Gedurende het hele jaar 2026 liggen de lonen dus $104\% \times 101,75\% = 105,82\%$ hoger. Deze procentuele verhoging van de salarissen passen wij toe in de standaard rekentool. Dat leidt tot een adviestarief van € 40,75 voor 2026.

Product	Tarief 2026	Eenheid
Huishoudelijke Ondersteuning	€ 40,75	Uur

Tabel 7 Adviestarief per 2026

Let op: de stijging van de lonen van 5,82% moet niet op het tarief uit Tabel 6 worden toegepast omdat de loonstijging geen invloed heeft op bijvoorbeeld reiskosten.

7. Advies voor indexering 2027 en hierna

Het in hoofdstuk 6 weergegeven adviestarief voor 2026 is het tarief dat over het gehele jaar 2026 genomen realistisch is. De gemeente kan voor indexering naar 2027 werken met de gebruikelijke indexeringssystematiek op basis van de voorlopige OVA 2027. Een correctie voor het verschil tussen definitieve OVA 2026 en voorlopige OVA 2026 is niet nodig, omdat middels dit onderzoek het reële kosten- en tariefniveau voor 2026 is vastgesteld. Voor de indexering naar het jaar 2028 moet Ommen dan wél corrigeren voor het verschil tussen voorlopige en definitieve OVA 2027.

Jaar	Indexeringswijze
2026	Geen indexering, hanteer de uitkomst van dit kostprijsonderzoek
2027	Indexeer het tarief 2026 met de voorlopige OVA 2027 (90%) en voorlopige PPC 2027 (10%) zonder correctie voor 2026.
2028	Indexeer het tarief 2027 met de voorlopige OVA 2028 (90%) gecorrigeerd voor het verschil tussen voorlopige OVA 2027 en definitieve OVA 2027 en de voorlopige PPC 2028 (10%) gecorrigeerd voor het verschil tussen voorlopige PPC 2027 en definitieve PPC 2027.
2029 en verder	Zoals 2028

Tabel 8 Advies voor indexering

8. Bijlage 1: schermafdruck bovenste deel standaard rekentool

Gewogen kostprijs										
Salarislasten per uur										
cao										
VVT										
Schaal		hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	Inhuurkosten	Totaal
Periodiek		0	1	2	3	4	5	5+	n.v.t.	
Bruto uurloon		14,88	15,44	16,06	16,70	17,32	17,96	18,50	-	
Opslag eindejaarsuitkering	8,33%	1,39	1,39	1,39	1,39	1,44	1,50	1,54		
Opslag vakantiegeld	8,00%	1,31	1,31	1,31	1,34	1,39	1,44	1,48		
Opslag OORT	0,00%	-	-	-	-	-	-	-		
Eenmalige uitkeringen		-	-	-	-	-	-	-		
Totale bruto uurloon		17,58	18,14	18,76	19,43	20,15	20,89	21,52	-	
Opslag sociale lasten		4,60	4,74	4,91	5,08	5,27	5,46	5,63		
Totale bruto uurloon incl. sociale lasten		22,18	22,88	23,67	24,50	25,42	26,35	27,14	-	
Gecorrigeerd voor productiviteit (p, m.u.v. inhuur)	75,4%	29,42	30,36	31,41	32,51	33,73	34,97	36,02	-	
Reiskosten (m)		0,67	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67		0,67
Totale bruto uurloon incl. reiskosten		30,09	31,03	32,08	33,18	34,40	35,64	36,69		0,67
Opslag voor overheadkosten (p / m)	15,3%	4,60	4,74	4,90	5,07	5,26	5,45	5,61		0,10
Opslag kosten voor vastgoed (m)	0,6%	0,17	0,17	0,18	0,19	0,19	0,20	0,21		0,00
Opslag overige personele kosten (m)	1,1%	0,34	0,35	0,37	0,38	0,39	0,41	0,42		
Totale kosten per uur		35,21	36,30	37,53	38,82	40,24	41,69	42,92		0,78
Opslag kosten gemeentelijke eisen	0,0%	-	-	-	-	-	-	-		-
Opslag voor risico, innovatie en marge	2,0%	0,70	0,73	0,75	0,78	0,80	0,83	0,86		0,02
Totale kosten per uur incl. risico, innovatie en marge en gem. eisen		35,91	37,03	38,28	39,60	41,05	42,52	43,78		0,79
Periodiekmix		4%	13%	10%	11%	8%	55%	0%		0%
Gewogen totale kosten per uur (jaar 1)										40,75

Kosten van de beroepskracht

Bron: cao VVT 2022-2024, salarisschaal Hulp bij het Huishouden, Benchmark Care 2024

HbH		hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	hbb	Inhuurkosten*
Periodiek		0	1	2	3	4	5	5+	n.v.t.
Bruto uurloon (1 oktober 2024)		14,06	14,59	15,18	15,78	16,37	16,97	17,48	
Bruto uurloon geïndexeerd	5,8%	14,88	15,44	16,06	16,70	17,32	17,96	18,50	-
Periodiekmix		4%	13%	10%	11%	8%	55%	0%	
Totaal periodiekmix		100,00%							